47ste jaar. — Nr 42. Zaterdag 7 April 1900.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikel vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 7e APRIL 1900.

De liberale candidaten.

Eindelijk zijn de liberalen met hunne mannen voor den dag gekomen. Zij hebben hunne kampvechters benoemd die op 27 Mei aanstaande, het katholieke Limburg onder het geuzenjuk moeten doen bukken.

Als kandidaat voor het Senaat is uitgeroepen, M. Jules Thonnar van Eben-Emael.

Thonnar (niet vloeken, zult je lezers), wat voor een man is dat ? Ja, katholieken eene wereldberoemheid is 't niet.

Vroeger heeft die beer zich in Tongeren eens op de rang geset voor de Kamers, als geus natuurlijk, en toen heeft hij zulke kolossale buis gekregen, dat hij er verplettérd onder nederviel. Onbeweeglijk bleef hij liggen, jaren, lange jaren aan een stuk. Men meende dat de mensch dood was en begraven op het veld der politiek.

Wel is waar, sinsdien tijd ontmoetten wij nog eens onzen Thonnar te Tongeren. Het was in de zalen waar Moeder Justicie receptie houdt. Hij was er geroepen om uitleggingen te geven over zijne al te brutale wijze om de brave landbouwers te behandelen.

Vraag het maar eens aan Bastiaens.

Later komen wij breedvoerig op dit allen terug.

Ja maar, hij is weer van onder zijne buis uitgekropen, uit zijn politiek graf opgestaan, en roept :

Thonnar, hier ben ik weer, kent gij mij nog, maakt mij senator.

Arm Thonnarke ! als u en de buis, die Haspengouwsche en Kempische katholieken vereenigd, u gaan geven op het hoofd valt, dan zijt en blijft gij morsdood. Houd u maar geteed.

Voor de Kamer krijgen wij als geuzen kandidaat nr 1, M. Jules Voncken van Tongeren.

M. Voncken wil de oude wallen van Tongeren afbreken ; nu dat zijn gedeskterkeuren van vroeger tijden die zeer belangrijk zijn, en waar de gebroeders veel van houden. Toen M. Voncken met dat plan voor den dag kwam, heeft iedereen hem uitgefluten en de liberale gazetten waren zoo bliksems kwaad dat zij hem uitmaakten voor een vandaal (lees : Worsteriik), ja zelfs voor een aartsdommen struisvogel.

Nr 2 is onze ondergedoade, en ferm gebuisde Adam Raedschelders van Maeseyck : Zonder Adam kan geen geusje leven, zonder Adam kan geen geusje zijn.

Wat is ons Adammeken, geus of socialist ? Hij weet het zeker zelf niet.

Voor zijne buis van 1898, heeft hij een papierken de wereld tegezonden, dat was zijn programma. Flauwe zeever stond er in, met hoopen. Adam van Maeseyck was tegen het leger, niet om het alleschaffen, neen, maar hij wilde de gewapende natie, 't is te zeggen, iedereen soldaat, jong en oud. Dat is zoo een middelke dat de socialisten aanprijzen. Als iedereen gewapend is, kunnen zij gemakkelijk revolutie maken en alles wat bestaat het onderste boven zetten. Zeg eens, Adam koester gij ook zoo schrikkelijke denkbeelden ? Wat zal uw makker de grondeigenaar Thonnar dan zeggen ? Niet aan het vechten komen, hoort je.

Adam is toch zoo dom niet. Hij heeft te Maeseyck reeuw winkel, en zoo een kiesstrijd ! wat een reklaam voor zijne *biljarde*, he ? Het beste van al is dat zijne liberale confraterijes hem die reklaam, gratis maken. Schoone speculatie, niet waar Adam.

Zelfs onder het stedeke der E. V. had eene liberale candidatuur om geuzen vrees ingeboezemd. In het arrondissement Tongeren-Maeseyck, zijn de vereenigde kracht van het katholieken sterk genoeg om de aanvallen van den erfvijand al te weeren. Doch, om dit doel te bereiken, dient er eendrachtig gewerkt te worden, moeten alle katholieke krachten aanw vereenigd worden.

Onder die voorwaarde en onder die voorwaarde alleen, was het zeker dat ons arrondissement Tongeren-Maeseyck, enkel katholieke volksvertegenwoordigers naar de Kamers zenden zouden.

Maar onze tongersche schismocraten, die nieuwgebakkene politiekers, hebben er anders over beslist.

Hunnen haat en hunne wederwraak boven de verheven belangens van Godsdienst en Vaderland stellende, hebben zij gezworen den strijd tusschen katholieken aan te vuren.

En wat tal het gevolg daarvan zijn ? Zoo zeker als twee en twee, vier is, zal een liberaal naar de Kamer gezonden worden. Het katholiek ministerie kan er door in minderheid gesteld worden en de vervolging van al wat katholiek is kan opnieuw beginnen, heviger nog dan in den noodlottigen tijd van Pietje Van Humbeeck. Ehwel ! geachte katholieke kiezers der arrondissementen Tongeren en Maeseyck, wat zegt gij er over de handelwijze onzer eenige tongersche schismocraten ?

Zij is deftig, ja proper, niet waar ?

DE DISSIDENT,
de kandidaat der Katholieke Eendracht ?!?!

Indien de toestand, in de katholieke partij in ons arrondissement ontstaan, niet zoo droevig ware, en indien de gevolgen ervan in de kiezing niet zoo noodlotlig, ja misschien onherstelbaar waren, *daar van den uitslag dezer kiezing de katholieke meerderheid in de Kamer kan afhangen*, dan zou er geen kuddi er schouwspel uit te denken zijn dan het aanzien der bokkensprongen, geschiedenisverwalschingen en woordverdraaiingen waarvan de verdedigers der dissidente kandidatuur zich overleveren.

De dissident, de kandidaat der katholieke Eendracht ?!?!?!

Men zou waarlijk gaan denken dat onze oude vlaamsche woorden van zin veranderd zijn.

Zulks staat nochtans te lezen in zekere weekbladen dezer stad, wier enkele zending schijnt te zijn twist en tweedracht in onze gelederen te doen ontstaan.

En dezelfde personen die den dissidenten kandidaat als den kandidaat der eendracht trachten doen door te gaan, randen bij alle mogelijke gelegenheid, op de grofste wijze, en onzen geëerbiedigden katholieken senator en onze achtbare katholieke volksvertegenwoordigers aan !

En tijdens de provinciale kiezingen van 1894, wat deden deze kluchtspelers die zich willen doen doorgaan als de dapperste en eenige verdedigers der katholieke associatie ?

Toen de kantonale associatie onze vier achtbare uittredende provincieraadsleden als kandidaten uitgeroepen had, trekken die zoogezegde voorvechters der katholieke associatie ten velde en stellen tegen MM. Coart en Stegers, twee der oudste en der meest verknochte strijders der katholieke partij, twee der stichters der associatie en leden van haar comiteit, zij stellen tegen hen, zeggen wij, twee vreemde kandidaten waaronder ten minste een oprecht liberaal, geweesen lid der schoolcomiteiten van Van Humbeeck, noodlottiger gedachtenis !

En wie ondersteunde de voorstelling van deze aardige liberale lijst !

Vooreerst de dissidente kandidaat van heden !

En welk was de uitslag dezer onbetonne streek, die steeds de schande onzer dissidenten blijven zal ?

De val van een achtbaar en verknocht provincieraadslid, wiens herkiezing door niemand betwist werd !

Ziedaar den eerbied onzer schismocraten voor de beslissingen der associatie ; ziedaar de vruchten hunner politiek van haat en wederwraak !

Met spanning volgen wij allen den beldhaftigen strijd, welken onze stam- en taalgenoten, de dappere Boeren, voeren tegen de Engelsche overweldigers.

Stel u nu eens voor, vriend lezer, dat de dagbladen u morgen de tijding brengen dat een der Boerengenerals, in het heetste van den strijd, terwijl de Engelsche legerscharen van alle zijden het dappere Boerenleger bestormen, zich met zijne mannen te, en zijne landgenooten zou keeren, en in plaats van op de Engelsche aanranders te doen vuren, zijn grof geschut zou gebruiken om dood te verwilling in de Boerenlegers te zaaien.

Zulk een snood verraad zou in gansch de beschaafde wereld een kreet van afgrijzen en verontwaardiging doen opgaan.

* *

Welnu, vriend lezer, ook het katholieke leger wordt aangerand in de aanstaande kiezing voor de Kamer in ons arrondissement ; 't zal slechts door een eendrachtig en oovermoid strijden mogelijk zijn om dezen aanval of te slaan en de verkiezing van eenen liberaal te beletten.

Wat doen nu de dissidenten ?

In plaats van dapper mede te strijden om den erfvijand te weren, voeren zij hun Tongersch *commando* tegen het middenpunt der katholieke partij aan ; hun grof geschut richten zij op het katholieke leger, waarover zij een hagel van laster en schampredenen, tweedracht en haat neerstorten, doen alzoo den liberalen overweldiger, die zonder deze onverwachte hulp er nooit zou in geslaagd zijn het katholieke leger te overwinnen, de a gepraal behalen.

't Is deftig inderdaad !

Door te werken en te stemmen voor den dissident, zal men de zegepraal van een liberaal verzekeren.

Wij zullen niet antwoorden op de aanvallen welke de organen onzer twistzoekers twee maal per week tegen ons richten. Anderen zijn er zoodis wij, het voorwerp van geweest. Alzoo : de verbiedsaardige graaf de Borch, rave d'Altena, onze welbeminde en hooggeachte senateur ; MM. Desmaisières en Gielen, onze achtbare en verknochte volksvertegenwoordigers, M. Stegers, de uitstekende voorzitter van den provinciaalen raad, M. Coart, het verknocht provincieraadslid en de gewezen schepen onzer stad, onder wiens regering te Tongeren deze merkwaardige openbare werken uitgevoerd werden, welke menige stad, veel belangrijker dan de onze, ons benijdt, M. Deploige, het achtbaar provincieraadslid voor het kanton Loon, alsook de meest geachte katholieke families onzer stad.

Wij bevinden ons dus in te goed gezelschap om over deze aanvallen te kunnen klagen.

Overigens, wij hechten geen het minste belang aan de beleedigingen die voortkomen van menschen die thans aanbidden hetgeen zij vroeger verbrandden, en die thans verbranden hetgeen zij vroeger aanbaden.

Wij vernemen dat de dissidente kandidaat eene kiesronde gemaakt heeft in Peer en omstreken om, in persoon, zijne kandidatuur bij eenige personen in iedere gemeente bekend te maken.

De inlichtingen die wij bekomen hebben over de bezoeken van den kandidaat zijn van zulken aard dat wij rondborstig moeten bekennen dat hij een waren Idenmoed moet bezitten om niet reeds van af de eerste dagen het koordeken los te laten, waarmede zijne onbevonnen, ja, ik zeg gevaarlijke vrienden, hem naar de slachtbank leiden.

De dissidente kandidaat, zoo zeggen ze allen, is een goede jongen en ik heb altijd veel genegenheid voor hem gehad ; maar de rol die hij nu speelt in zulk laatig en gevaarvol oogenblik, doet hem erg dalen in de achting van alle oprechte en invloedrijke personen.

Hij bekent zelf een slachtoffer te zijn van den plicht » of liever van hetgeen hem als » plicht » opgedrongen wordt, door eenige personen die zich voorzichtig achter de schermen houden.

Gaarne, zegt hij, zou hij 5000 fr. van den prime geven indien ze hem gerust zouden laten. En, voegt hij erbij, zoodra hem van zijn Komitet van Tongeren gezegd wordt van zijne kandidatuur in te trekken, zal hij gelukkig zijn het te doen.

Zulks is ons door meer dan een geloofswaardige persoon bevestigd.

Welnu, indien dat zoo is, dan hebben wij allen, kiezers van het arrondissement Tongeren-Maeseyck, het recht die personen te kennen die zich achter den kandidaat verschuilen, die hem voortuitzetten, misschien met instemmen en redenen die zij zich zouden schamen publiek te maken ; — waarom anders toch zouden zij zich zoo zorgvuldig verborgen houden ?

Het zijn die mannen die van den naam van den kandidaat gebruik maken om verdeeldheid in de katholieke partij te brengen, die wij het recht hebben te kennen ;

Zij zijn de tweedrachtzaaiers ;

Zij zijn de twistzoekers ;

En wij, kiezers, katholieke kiezers, aier persoonlijke vereeniging door die dwarsdrijvers bedreigd wordt op 't oogenblik van eene noodzakelijke vereeniging van de twee arrondissementen Tongeren-Maeseyck, wij hebben 't recht, wij hebben den plicht die opstokers te kennen.

De kandidaat, hij bekent het zelfs, is slechts hun instrument — neen hun slachtoffer.

Dat vermindert onze persoonlijke achting voor hem niet.

Maar dat vergroot onze misnoegdheid tegenover de twistzieke mannen die zich achter hem schuil houden.

Zij zijn het die op de eerste plaats de verantwoordelijkheid dragen van den toestand. Dat weten zij, dat weten zij goed ! Is het daarom dat zij beschaamd zijn om openlijk voor den dag te komen ?

Hun schuilhouden geeft ons te meer reden om hen te vragen met welk inzicht zij de drie uittredende leden der Wetgevende Kamer bestrijden.

Ieder kiezer heeft voorzeker — mits zich aan de bepalingen der kieswet te onderwerpen — het recht zich zelven of anderen als kandidaat voor te stellen ; doch dat zelfde recht eischen voor personen die zich achter de schermen houden — en die aan de provinciale raadsleden, in volle licht te werk gaande, dat recht durven betwisten, dat goat wat al te verre.

Gij mannen, die van den dissidenten kandidaat uw slachtoffer maakt, gij twistzoekers, die, — zoo wordt gezegd, ten hoogste een tiental vormt, — durft gij u niet bat te kennen omdat gij bang zijt dat uwe persoonlijke ondersteuning aan uwen kandidaat een groot deel van zijnen persoonlijken invloed zal ontnemen, geeft dan liever aan uw slachtoffer zijne vrijheid terug en zoo zij zelf — katholieken zijnde — de katholieke kiezers niet wilt aanmanen om te stemmen voor de volledige lijst en alzoo hunne oprecht katholieke gevoelens op volledige wijze uit te drukken door een volledig gebruik te maken van hun stemrecht en kiesmacht, dan toch ten minste laat onze brave kiezers in vrede, en laat hen, zonder ze te plagen of te martelen, als brave vrije katholieke kiezers stemmen voor de heeren Helleputte, Desmaisières en Gielen, door het eenig wit puntje dat boven dit drie namen staat zwart te maken tot het grootsche heil van Godsdienst, Taal en Vaderland.

De volksvertegenwoordiger
GIELEN.

De dissidente kandidatuur stelt de herkiezing van M. Gielen in bijzonder gevaar, omdat deze de derde plaats op de lijst bekleedt.

Bijgevolg is het M. Gielen die, door de twistzoekers, het eerste is aangewezen om te moeten vallen.

Maar onze brave burgers, onze deftige boeren, zijn ten uiterste tevreden over M. Gielen.

Geenenkele klacht is tegen hem opgerezen.

Altijd bereid om dienst te bewijzen, vriendelijk en beleefd met groot of klein, heeft hij moedvol en met eer zijn mandaat vervuld.

Elken zondag is hij van Brussel naar Hoesselt gekomen om de HH. kiezers ten zijnent te ontvangen ; hij heeft meermalen de kantons bezocht ; de guesten en weldaden die hij van 's ministers wege voor de HH. kiezers bekomen heeft, getuigen dat hij te Brussel eene eerlijke plaats heeft weten te nemen.

Rechtuit gezegd, zelden is het volk over een volksvertegenwoordiger zoo innig tevreden geweest.

En de dissident wil dat nu veranderen ! Waarom ?

Is het in 't belang der kiezers ofwel om aan de persoonlijke vooringenomenheid van sommige Heeren van Tongeren te voldoen ?

KIEZERS, gij weet wat gij bezit ; gij weet niet wat gij zult krijgen.

Wij maken de kiezers aandachtig op de nieuwe kieswet ; in de aanstaande kiezing mag de kiezer op elk kiesbriefje slechts **eenmaal** *stempelen.*

Maar zeg eens !

Wat hebben de katholieken van de arrondissementen Tongeren en Maeseyck toch tegen de dissidente kandidatuur ?

Zeg eens ! waarom kunnen zij het maar niet eens worden met de al te warme verdedigers van den dissidenten kandidaat ?

Zeg eens ! waarom zou die zich niet op eene « afzonderlijke lijst » mogen voorstellen tegen de vastgestelde lijst Helleputte-Desmaisières-Gielen ?

Zeg eens ! kan hij geene titels doen gelden ?

Zeg eens ! wat is er allemaal gaande ?

Wat moeten wij aanvangen ?

De lijst Hell-putte-Desmaisières-Gielen is de onde uittredende katholieke lijst, die puik haar best gedaan heeft en trouw is gebleven aan haar programma.

Zij is gepatronneerd door de voornaamste, invloedrijkste en katholieke mannen van 't arrondissement ; zij is ondersteund en toegejuicht geworden door de meerderheid der katholieke kiezers.

Alleman was blij, dat het zaakje hier zoo flinkjes afloopen zou, en de liberalen gerust de nagelijtjes binnen zouden mogen trekken, tot eer der katholieke Limburgers.

En nu

komen daar op eens zekere katholieken af met hunnen afzonderlijken kandidaat die, *op dit oogenblik*, zooveel schijnt te pas te komen met zijne kandidatuur, — als 't vijfde rad in een wagen. — ja, erger nog, — als een blinde in een kegelspel ! — als een schuldeischer bij een student, die bezig is zijn vader over de laatste examen te spreken.

Zeg eens, helpt ons eens uit dien warboel !

Volgens zekere katholieken, zijn M. Gielen en Desmaisières meer dan *half-blauwen* en schijnen zij het vertrouwen der katholieken niet te verdienen ?!?!

Volgens de meerderheid der katholieke kiezers, volgens M. Helleputte en de voorname Maeseycker en Tongersche katholieken, zijn het waardige katholieken en verdienen zij herkozen te worden.

Wat is er gaande ?

Wie spreekt waarheid ? Wie lastert ? Wat moeten wij doen ?

Aldus vragen zich de meeste kiezers af ; terwijl zij zich met eene ware droefheid, de al te hevige en min broederlijke, weinig verzeerende en zeer tweedrachtzaaiende artikels van de verdedigers van den dissident lezen.

Het doet hen pijn aan 't hart, dat zekere pers onze katholieke broeders aanvalt, alsof het de ergste liberalen of socialisten waren !

En zulks juist op een oogenblik, dat broederlijke verdraagzaamheid en verstandhouding meer dan ooit te pas komen, om liberalen en socialisten, die met de deur in de hand staan, buiten te houden !

Wat gedaan ? Wat is er van ?

De voorstaanders der dissidente kandidatuur blijven verre van de waarheid, als zij de heeren Desmaisières en Gielen afschilderen als gemeene tweezichtige geuzen, als nietsdoeners voor het volksbelang.

Zulke onteering van wege katholieke broeders verdienen hunne verdedigers niet.

Dat de voorstaanders der dissidente kandidatuur toch niet uit het oog verliezen, dat door de voorstelling dier kandidatuur, het algemeen belang der katholieke partij benadeeld en in gevaar gebracht wordt en alzoo handelen zij zeer slecht.

Iedereen mag zich als kandidaat laten voorstellen voor de Kamers, en zijne kandidatuur laten verdedigen, door alle eerlijke, broederlijke en christelijke middels ; dat is iedere recht, zoolang het algemeen belang der katholieke partij er niets door lijden kan ; immers, zoolang is het maar een weinig beduidende voorkeur betwisting ; edoch, eenmaal dat er groot gevaar is, dat wij door broederstrijd onze eigene vensters zouden inwerpen en onze partij grootelijks benadeelen ten voordeele van onze vijanden, o ! dan moet het recht van zich voor te stellen op zijde geworpen worden ; dan moeten wij alles vergeten, om als een man naar onze echte hoofdmannen en naar de verstandige meerderheid der kiezers te luisteren en te stemmen boven de eenige lijst Helleputte-Desmaisières-Gielen, welke ons alleen de redding kan schenken, in dezen gevaarlijke toestand.

Wie moet zich hier opofferen — in gegeven naren toestand, — de dissident of een van die andere drij ?

De dissident, hij kan, hij wil, maar..... zekere zijner vrienden willen niet !

De anderen hebben niet verdiend, zich voor eenen nieuweling op te offeren in den huidigen toestand.

Dat willen de kiezers dus.

Op dus

kiezers en enkel uwe stem aan de volledige lijst Helleputte-Desmaisières-Gielen gegeven, want anders wordt er een katholiek gebuisd, terwijl een liberaal of socialist zal passeeren, dank aan de politieke tweedrachtzaaiing van zekere katholieken van Tongeren.

En dit ware wraakroepend !

ORGANO.

TERUGBLIK
op de Kamerkiezing van 1894.

Door het aftreden van den achtbaren en verdienstvollen Hr ridder Oscar Schaetzen, kwam eene plaats in de Kamer open.

Eenige weken voor de kiezing was er gebleken dat de vier katholieke kandidaten, de HH Meyers en Indekeu gezamentlijk, Desmaisières en Gielen afzonderlijk, ieder door een groot getal vrienden ondersteund waren. Maar de Hr advokaat Claikens stelde zijne kandidatuur als liberaal, en daar hij duizenden partijgangers telde, bestond er voor hem groote kans, in tegenwoordigheid der verdeelde katholieke lijst, van gekozen te worden.

Alsdan wendden zich de hoofden der katholieke partij tot den Hr Henri Gielen en, dank aan hem, werd dit gevaar gekeerd.

Wij lezen inderdaad in de weekbladen van 6 October 1894 het volgende :

« BRIEF

» *van mijnheer Henri Gielen in antwoord op het* » *verzoek van af te zien van zijne kandidatuur,* » *hem door verscheidene Heeren van het komiteit* » *der Katholieke Vereeniging gedaan.*

« HEEREN,

Het is niet alleen een eenvoudige opoffering » van eigenliefde welke gij van mij vraagt » als gij mij mij verzoekt afstand te doen » van mijne kandidatuur voor de Kamer » van volksvertegenwoordigers voor de weigevende kiezing van 14 Oktober aanstaande. Het » is werkelijk veel meer, en wel de verwijding » tot een aadere uitvoering van een gepast en » rechtvaardig door mij vooruitgezet programma.

» Bij een geval zoo ernstig kan een kandidaat » slechts door omstandigheden van het grootste » belang verschoond worden de aangenome houding te verlaten, maar dan ook kan het alleen » om gewichtige redenen zijn dat hij zich onderwerpt aan uitstelling van de voldoening der » door hem vertegenwoordigde belangen.

» Dit geval biedt zich nu juist voor mij aan. » Het dringt zich op bij de groote oneenigheid » onzer partij in het arrondissement.

» Immers de volhouding mijner kandidatuur » zou even betreurenswaardige gevolgen kunnen » na zich slepen : *ten eerste, zij zou een betrekkelijk gunstiger uitslag voor den liberalen kandidaat kunnen mogelijk maken.....*

» Ik verzoek U, Heeren, met de verzekering » der verkleefde gevoelens waarvan ik zoo dikwijls het bewijs gegeven heb aan onze partij, » de beste uitdrukking mijner hoogachting te » aanvaarden.

HENRI GIELEN.

« *Hoesselt, 4 Oktober* 1894.

Wij geven dien brief en die handelwijze in overweging aan onze vrienden van binnen en buiten de stad Tongeren.

In 1894, telden de katholieken ongveer 80 stemmen meerderheid in de Kamer ; en de Hr Henri Gielen trok veel liever zijne kandidatuur terug dan die meerderheid door **een** te verminderen.

In Mei 1900 zal die meerderheid tot 8, ja zelfs tot 2 stemmen dalen, het ministerie kan omgeworpen worden, en wat doen de dissidenten, die zeggen zoo katholiek te zijn ? Zij verdeelen het katholieke leger, en gaan dus te werk ten voordeele der liberalen.

Beter zou het zijn voor de dissidenten, het belangloos en edelmoedig voorbeeld van Mr Henri Gielen, in 1894 gegeven, te volgen.

De waarheid over den toestand.

Ongelukkig is de strijd die op nieuw tusschen de katholieken ontstaan is.

Deze strijd wordt van den kant der tegenstrevers van de uittredende kandidaten met veel bevigheid gevoerd, vele zaken worden in een valsch daglicht gesteld, andere worden verzwegen, valsche beschuldigingen worden tegen verschillende

---

HET

VERWISSELD KIND

3de VERVOLG.

Hij had eene ranke, niet onbevallige gestalte, in een woord, een jonge man met een voornaam uiterlijk ; hij was blijkbaar iemand, misschien wat al te veel met zichzelf ingenomen, wat zelfzuchtig.

Langzaam wandelde hij langs het pad, waar de beide meisjes zaten en toen hij vlak bij haar was, nam hij den hoed af en vroeg :

— Vergis ik mij niet, dan is dit de kerk van Woodroffe, niet waar ?

— Ja. Dit is de kerk van Woodroffe.

— Gebouwd door den aartsbisschop en zijne broeders ?

— Ja, dit is hunne kerk ; daar is hunne school, ginds hun armhuis. Wilt gij de kerk eens van binnen zien ? Ik heb den sleutel bij mij en kan terstond met u meegaan.

Op dit oogenblik voegde zich nog een jonge man, bij hen, wiens aankomst op het kerkhof niet opgemerkt was. Met lichten, veerkrachtigen stap was hij nabij gekomen. Hij droeg eenen zak met een riem over den schouder en had eene vlochtist in de hand. Zijn platte vilten hoed, zijn brain pak, zijne lichtbruine schoenen waren wit van het stof.

Hij liep de kerk voorbij zonder er acht op te slaan ; maar toen scheen hij zich iets te herinneren, bleef staan, keerde terug en kwam het kerkhof op. Hij was nog jong, zonder baard of knevel — een bewegelijk gelaat met dunne lippen en levendige blauwe oogen.

Toen hij den hoed afnam, zag men dat het lichtblonde haar, bij geel af, over het voorhoofd hing. Hij had een veerkrachtigen slap en een openhartig uiterlijk. Het lange haar, de blauwe das en de lange vingers verrieden onmiddellijk den muziekant.

Nieuwsgierig zag hij op het kerkhof rond ; daarna wendde hij zich tot het drietal en deed precies dezelfde vrager als de eerste jonge man.

Mag ik zoo vrij zijn te vragen, zegde hij, of dit de kerk van Woodroffe is ?

De vriendin, die de dame vergezelde, sprong op. O ! riep zij. Daar is Dick !

— Gij hier, Molly ? vroeg hij. Dat is eene verrassing...

— Hilarie, bernam het meisje, daar is mijn oude vriend Dick. Als kinderen speelden wij altijd samen.

Hilarie maakte eene bevallige buiging. Aangenaam kennis te maken met uw vriend, sprak zij. Ik verteide juist aan dezen heer dat dit de kerk is. Wij gaan er in ; hebt gij ook lust om met ons mee te gaan ?

Hilarie liep vooruit en opende de deur aan den zuidkant. Er waren een groot aantal gedenkteekens in de kerk : twee of drie gedenksteenen ter herinnering aan overleden predikanten, voorts schilden, busten, geheeldhouwde grafzerken, alle herinnerende aan de Woodroffe's.

— Hier ligt een van mijne voorvaderen, zegde de man met de vioolkas, op de eerste zerk wijzende.

— Dat is mijn voorvader ook ! riep de eerste jongeling verbaasd.

— Grootte goedheid ! riep Hilarie, eveneens verbaasd, de mijne ook ! Al deze Woodroffe's behooren aan mij en ik aan hen.

— Uw voorvader ? Hoe is het mogelijk ? voegde zij erbij, zich van den een naar den anderen keerende.

— Hoe is het mogelijk ? herhaalden de beide mannen.

— O ! het is gruzelig !

Hilarie zag hare nieuwe neven een weinig angstig aan. De eerste jongeling zag er in elk geval heel neijes uit, was gesprekzaam, had goede manieren, een goed uiterlijk, eene knappe houding, in een woord, een schoon jongeling. Heelemaal volgens den hartsten smaak.

Zijn voorkomen was onberispelijk, geheel volgens de laatste mode. Daarna wierp zij een oogslag naar den ander. Misschien waren de omstandigheden tegen hem : het stof, die oude vuile zak op zijn rug, die leeren riem, die vioolkas... een heer reist niet te voet, met eene viool bij zich. Evenwel, bij zag er knim en gemoedelijk uit, en zijne oogen verraadden dat hij het dwaze van den toestand inzag, want zij schitterden van onderdrukten lachlust.

— Och, Molly, zegde hij, vertel eens aan deze dame... uwe vriendin, niet waar ?... wie ik ben.

— Hilarie, mag ik u Dick Woodroffe voorstellen ? Ik vermoed dat gij zijnen naam nog nooit hebt hooren noemen. Ik heb er eigenlijk nooit aan gedacht dat hij juist heet als gij. Dick is aan het tooneel. Hij zingt en speelt, schrijft kleine comedie-stukskens... hij is bijzonder knap.

— Dank u, Molly, zegde hij voor er nu nog bij, dat ik op dit oogenblik roodreizende ben.

— Daar wij dus familie zijn, M. Woodroffe, hoop ik dat wij ook goede vrienden zullen wezen, zegde Hilarie en hoog hem de hand. Mijn naam is Hilarie Woodroffe en ik stam af van den oudsten broeder. Wij bewonen nog het oude huis. En gij... Zijt gij inderdaad ook een neef ?

Zij had zich nu tot den eerst aangekomene gewend.

— Ik hoop het van harte. Mijn naam is Humphrey Woodroffe.

Hilarie bezag hem een weinig nieuwsgierig. Nu, sprak zij, de heeren lijken vermakelijk veel op elkaar. Ziet gij het wel, Molly ?

— Ja... of ja ! — na even gezaarzeld te hebben. Mijnheer Humphrey is langer. Maar zij lijken op elkaar — dat is zeker !

— Goede hemel ! het is wonderlijk ! Dezelfde kleur van haar, dezelfde oogen. Het is buitengewoon, zoowls het type in beiden behoorden is.

De heeren zagen elkander met een eenigszins jaloerschen blik aan. Zij voelden beiden al de zwarte van deze gelijkenis.

— Kom, zegde Hilarie, hare plichten als gastvrouw weer opnemende, gaat nu eens met mij mee... dan zal ik u het oude huis laten zien... het oude, oude huis, waar uwe voorouders gewoond hebben.

Zij wees den weg naar het bekken waardoor zij waren binnengekomen, en bracht hen langs een pad tusschen het geboomte naar een klein park. In het midden van dat park stonden eenige gebouwen, blijkbaar uit lang vervlogen tijden.

— Het zal u niet verwonderen, zegde het meisje, dat ik dit huis geerne mijn eigen... teenemaal mijn eigen noem. Voor niets ter wereld zou ik dit huis willen ruilen. Kom binnen, neef Humphrey, sprak zij gastvrij. En... en... mijn andere neef... neef Dick. Kom binnen. Gij zijt beiden welkom.

Zij opende eene kamerdeur, en toen zij binnentrad, stonden een drietal jonge meisjes op, die zij eenvoudig voorstelde als : » mijne vriendinnekens. » Zij liet hun den toren zien, en de gevangenis, en de kamer voor de wacht, alles uit den tijd van den strijd tusschen de Roode en de Witte Roos.

En daarna bracht zij hare gasten naar de groote zaal, waar op het buffet een keurig ontbijt gereed was gezet. De hoofdtafel was gedekt voor twaalf personen.

De jonge meisjes, aan wie de neven voorgesteld waren, kwamen nu hen binnen. Aan eene lagere tafel stond het bediendenpersoneel : de koetsier, de staljongens, de tuinman met zijn staf, de meiden, de vrouwen en kinderen van al deze mannen.

Allen namen aan de tafel plaats, die een groot gedeelte van de zaal innam. Voor Hilarie plaats, aan het midden van de hooge tafel, prijkte een ouderwetsch schip van massief zilver ; een vergulde zilveren beker stond voor haar gereed, terwijl de gasten uit zilveren bekers dronken.

— Wij gebruiken onze maaltijden altijd met elkander, sprak zij, mijne vriendinnen en ik aan onze tafel, de bedienden aan hare lagere eiode ; wij behooren allen aan eene familie. Mijne voorvaderen — zij zat tusschen de neven in — gebruikten het middagmaal altijd op deze manier. Daar is een regel, die zegt dat zij, die gezamenlijk spijzen, vrienden zullen zijn.

— Het heeft veel van eene pic-nic van voor vijfhonderd jaar, zegde Humphrey. Ik heb mijn heele leven over deze plaats hooren spreken. Mijn vader is altijd van plan geweest er nog eens heen te gaan, maar hij werd langzamerhand te oud voor uitstapjes.

Hilarie sloeg hare twee gasten aandachtig gadeg. De largste, Humphrey, had beschaafde manieren ; hij scheen te zijn wat de wereld gewoon is een heer te noemen. Toch was hij niet vrij van eene zekere onverschilligheid, die hem ook belette, verrast te zijn over de schoonheid van deze merkweerdige oude plaats.

— Welke betrekking bekleedt u, neef Humphrey ? vroeg Hilarie.

— Tot nog toe, geene ; nadat ik Cambridge verlaten heb, ben ik reizende. Hij legde zijn kaartje voor haar neer... Sir Humphrey Woodroffe.

— Gij hebt dus den titel van uw vader geërfd ? Ik hoop dat gij een nieuwen voor u zelf zult weten te scheppen.

— Het is niet onmogelijk, antwoordde hij op onverschilligen toon, dat ik lid van het Lagerhuis wordt. Mijne familie zou dat geerne zien.

— Wilt gij niet eens wat spelen, Dick ? vroeg Molly.

Dick hebte.

— Heel goed, Molly. Wat zal ik spelen ? Iets ernstigs, zooals bij dit huis past ? Het ontbijt is afgeloopen... als gij wilt zal ik nu wat spelen, Miss Woodroffe, uit dankbaarheid voor de prachtige rij voorouders, die gij mij gegeven hebt, en voor uw allerliefste ontvangst.

Hij nam zijne vioolkas, die hij trouw bij zich gehouden had, liep de zaal door, ging de trap op naar de galerij en begon zijn instrument te stemmen.

— Dick speelt zoo heerlijk, Hilarie ! riep Molly. Zulk spel doet iemand alles om zich heen vergeten. Daarom houdt iedereen zooveel van hem.

Heel alleen op de galerij staande, streek de kunstenaar eenige toonen aan en begon te spelen.

Zoodra de muziek begonnen was, zaten alle aanwezigen, zelfs de bedienden, opgetogen te luisteren.

— Niemand weet wat hij speelt, zegde Molly, maar hij voert al zijne hoorders naar hoogere sferen.

De muziek zweeg, de viool werd weer in de kas geborgen, en de musicus ging heen.

Hilarie stond aan de buisdeur.

— Neef, sprak zij, reist gij voor uw genoegen, of omdat gij moet ?

— Het een zoowel als het ander. Ik heb er behoefte aan, zoo nu en dan op reis te gaan. Ik ben wat ongedurig ; dat zit in het bloed. Er zijn vermoedelijk Zigeuners geweest onder mijne voorvaderen.

— Maar is het werkelijk uw... broodwinning, om voor de menschen te spelen ?

— Bij hoeft het niet te doen, zegde Molly, maar hij wil. Hij laat zijn geld thuis en draagt zijne viool mee. Heerlijk !

— Waarom niet ? Ik speel op boerenbruiloften en in dorpsherbergen ; ik kampeer tusschen de Zigeuners en reis met allerlei landloopers en vagebonden. Er is geen plezieriger leven te bedenken.

— Een zonderling man, zegde Hilarie. Komt gij mij nog eens bezoeken ?

— Ik ben een vagabond en mijn naam is Autolycus.

Dick nam den hoed af en boog even, wuifde met de hand Molly een vaarwel toe, wierp een wantrouwenden blik naar Humphrey, die even met het hoofd knikte, nam de viool op, en hij verdween.

Een half uur later stond Humphrey, de andere neef, naast zijn rijtuig.

Ik moet mijzelf geluk wenschen, sprak hij, kennis gemaakt te hebben met het hoofd mijner familie. Ik hoop van uwe vergunning, om u nog eens te bezoeken, spoedig gebruik te maken.

— Het zal mij heel aangenaam zijn.

Toen hij wegreed, gold zijn laatste blik niet Hilarie, maar het jonge meisje, dat naast haar stond — het jonge meisje, genaamd Molly — de adjudante van de meesteres.

— Wat beteekenen al die meisjes ? vroeg hij zich af. Zou zij die een thuis verschaffen, of dergelijke onzin ?

V.

De knecht van den doktor opende de deur zonder eenig gedruisch, bijna als een dief, en zag het vertrek rond.

Er zaten een half dozijn menschen te wachten. Allen verkeerden in angstige verwachting ; zij vreesden het ergste en hoopten het beste. De een zag uit het venster en zag niets ; een ander staarde in den haard, niet wetende of er vuur in was of niet ; een derde had een dagblad voor zich en zag er in zonder te lezen ; aller gedachten waren vervuld met de kenteekens hunner ziekte.

De knecht van den doktor zag het vertrek rond en gleed daarna als een zwart spook over het dikke tapijt. Voor eene bleeke dame, die aan het venster zat, bleef hij staan.

— Sir Robert kan u ontvangen, mevrouw.

(Wordt voortgezet).